

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Вінницького національного аграрного університету

Серія: Технічні науки

Випуск 1 (89) Том 1

*10-річчю заснування
спеціалізованої вченої ради на
факультеті механізації
Вінницького національного
агарного університету*

Вінниця 2015

Власенко В.В., Бандура В.М., Коляновська Л.М.	
ТЕОРІЯ ПОДІБНОСТІ ЯК СПОСІБ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ЕКСТРАГУВАННЯ ПІД ВПЛИВОМ МІКРОХВИЛЬОГО ПОЛЯ.....	83
Власенко В.В., Власенко І.Г.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА М'ЯКОГО СИРУ	
ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ «МОЦАРЕЛЛА – МАНЗАР».....	88
Гондар О.П., Романчук І.О.	
ЗМІНА МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ СУХОЇ МОЛОЧНОЇ СИРОВАТКИ ЗА РІЗНИХ МЕТОДІВ ОБРОБЛЕННЯ.....	94
Даниленко С.Г.	
ВИЗНАЧЕННЯ ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДОБАВКИ.....	100
Жукова Я.Ф., Чуманська Г.С., Король Ц.О., Копилова К.В.	
ВПЛИВ СОЛНЦЯ НА ДИНАМІКУ АЗОТОВМІСНИХ ФРАКЦІЙ ТА РЕОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ СИРІВ З БІЛОЮ ПЛІСЕННЮ	105
Миронюк С.С.	
ВПЛИВ ОБРОБЛЕННЯ РЕЧОВИНАМИ АНТИМІКРОБНОЇ ДІЇ НА ЯКІСТЬ І ТРИВАЛЬСТЬ ЗБЕРІГАННЯ ПЛОДІВ БАКЛАЖАНА.....	111
Паламарчук І.П., Цуркан О.В., Паламарчук В.І.	
ОБГРУНТУВАННЯ КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СХЕМИ ІНФРАЧЕРВОНОЇ ВІБРОХВИЛЬОВОЇ КОНВЕЄРНОЇ СУШАРКИ ДЛЯ ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОЇ ОБРОБКИ СИПКОЇ СЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	117
Полевода Ю.А.	
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ВІБРАЦІЙНИХ ЕФЕКТІВ В РІДКИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМАХ ХАРЧОВИХ І ПЕРЕРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ	124
Шпитківська Н.Б., Попова Н.В., Мисюра Т.Г., Зав'ялов В.Л.	
ДОСЛІДЖЕННЯ ГРАНУЛОМЕТРИЧНОГО СКЛАДУ ЗБАГАЧЕНИХ ЙОГУРТІВ З ПОРОШКОМ ТОПНІАМБУРА.....	131
Янович В.П., Купчук І.М., Корольчук В.С.	
ОБГРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПЕРЕРОБКИ ВОЛОСЬКИХ ГОРІХІВ.....	136

ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЙ

Друкований М.Ф., Алексевич І.М.	
ВИРОБНИЦТВО БІОДІЗЕЛЮ.....	140
Кофанова О.В., Кофанов О.С.	
ВАЛЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАМІНИ ВУГЛЕВОДНЕВОГО ДИЗЕЛЬНОГО ПАЛИВА НА БІОДІЗЕЛЬ.....	144
Матвійчук В.А., Дмитрищен О.М., Рубаненко О.О.	
РОЗРОБКА ГАЗОГЕНЕРАТОРНОГО КОТЛА ДЛЯ ОТРИМАННЯ ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЙ В СЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ БІОВІДХОДІВ.....	149
Ткаченко С.Й., Дахновська О.В.	
АНАЛІЗ ПОРІВНЯННЯ РІЗНИХ МЕТОДІВ ВИЗНАЧЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТВЕРДОПАЛИВНИХ КОТЛІВ.....	156

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ІНЖЕНЕРІВ МЕХАНІКІВ ТА КОНСТРУКТОРІВ

Дубчак В.М.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ПАРАЛЕЛЬНИХ АЛГОРІТМІВ ТА МЕТОДІВ ОБЧИСЛЕННЯ СУКУПНОСТІ МОМЕНТНИХ ОЗНАК МАСИВІВ ЦИФРОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	161
Самойленкова В.П.	
ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ПОЗНАВАТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ СТУДЕНТОВ АГРАРНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ (ВУЗОВ).....	168

УДК 621.18

РОЗРОБКА ГАЗОГЕНЕРАТОРНОГО КОТЛА ДЛЯ ОТРИМАННЯ ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ БІОВІДХОДІВ

Матвійчук Віктор Андрійович д.т.н., професор

Вінницький національний аграрний університет

Дмитришен Олексій Миколайович ITP

Томашпільський цукровий завод

Рубаненко Олена Олександрівна к.т.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

Matvijchuk V.

Vinnysia National Agrarian University

Dmitri Shen O.

Tomashevskiy sugar plant

Rubanenko O.

Vinnysia National Agrarian University

Анотація: в статті розроблено схему будови та основні конструктивні параметри газогенераторного котла. Для запропонованої конструкції розроблені високоефективні способи виготовлення основних елементів. Виготовлено дослідний зразок газогенераторного котла та встановлено його технологічні характеристики. Проаналізовано можливість використання газогенераторного котла в якості міні-ТЕЦ.

Ключові слова: газогенераторний котел, тверді види палива, міні-ТЕЦ.

Вступ

Актуальність і мета. Впровадження енергоощадних технологій та використання альтернативних видів палива є перспективним шляхом заощадження коштів і зменшення залежності від зарубіжних експортерів енергоресурсів, а також зменшення шкідливих викидів в навколишнє середовище [1]. Сучасний енергетичний стан країни переживає не найкращі часи, тому актуальним є перехід на відновлювальні джерела палива, такі як відходи садівництва, рослинництва, а також побутові відходи, і взагалі все що горить. В умовах підвищення цін на традиційні енергоносії та проблеми з їх видобутком та постачанням населенню перспективним є застосування і встановлення міні-ТЕЦ для населення. Така практика широко застосовується в країнах ЄС (Данія, Швеція, Німеччина, Фінляндія та інші).

В дослідженнях, проведених і висвітлених в статтях Гелетухи Г.Г. відзначається, що «біомаса як паливо впевнено посідає четверте місце у світі за обсягами виробництва та споживання енергії. Її частка у загальному постачанні первинної енергії сягає 10%. В секторі виробництва теплової енергії біомаса також знаходиться на четвертому місці після вугілля, природного газу та нафти...». Відзначене дає можливість зробити висновок про актуальність вдосконалення існуючих і розробки нових газогенераторних котлів на твердому біопаливі [2]. Слід відзначити, що в ЄС 15% загального обсягу теплової енергії виробляється з біомаси, а Україна вже в 2020 році за рахунок використання біомаси зможе заощадити 3,5 млрд. м³ природного газу [3].

Мета роботи

Розробити газогенераторний котел для спалювання сільськогосподарських біовідходів і побутового сміття з високим ККД, а також розробити високоефективні і маловідходні способи виготовлення його основних елементів.

Матеріал і результати дослідження

Принцип дії і будова газогенераторного котла. При розробці газогенераторного котла основним завданням було забезпечення простоти його конструкції і максимального коефіцієнта корисної дії. Дослідний зразок котла був створений на основі промислового автомобільного газогенератора. Принцип дії полягає в тому, що тверде паливо проходить через зону високої температури без достатньої кількості кисню та під дією цієї температури паливо перетворюється в суміш горючих газів. В основі цих газів є горючий угарний газ.

На рис. 1 показаний автомобільний газогенератор, який і є прототипом розробленого газогенераторного котла [5]. На рис. 2 показаний зовнішній вигляд дослідного газогенераторного котла, який був виготовлений за вдосконаленою нами схемою.

Рис. 1. Автомобільний газогенератор

Рис. 2. Дослідний зразок газогенераторного котла

На рис. 3-4 представлена деякі елементи газогенераторного котла:

Рис. 3. Зовнішній вигляд завантажувального бункера

Рис. 4. Вентилятор і засоби регулювання

На рис. 5 представлена принципова схема розробленого газогенераторного котла.

Способи виготовлення основних елементів газогенераторного котла

Існуючі піролізні промислові котли на даний час є досить дорогими для звичайного споживача (населення та малого бізнесу). Їх вартість перевищує 12 тис. грн. за котел потужністю 10 кВт. Тому актуальною є задача створення вдосконаленого газогенераторного котла з меншою вартістю, що є можливим на основі спрощення конструкції і зменшення собівартості його виготовлення.

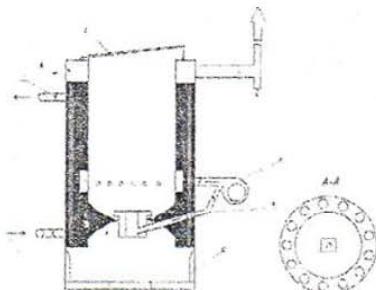

Рис. 5. Принципова схема газогенераторного котла: 1 – завантажувальний бункер; 2 – труба подачі первинного повітря; 3 – форсунка-змішувач; 4 – трубка теплообмінника; 5 – димохід; 6 – герметична кришка бункера; 7 – труби відводу гарячої води; 8 – вентилятор; 9 – трубка вторинного повітря; 10 – вогнетривка цегла

До основних вартісних елементів газогенераторного котла належать стальний корпус із фланцями та сформованими кільцевими канавками (див. рис. 1, 2). Решта елементів є простими у виготовленні або відносяться до стандартних комплектуючих (вентилятор, краны). Тому в даній роботі значна увага приділяється розробці саме корпусу і фланцевих елементів котла.

Для формування фланців на корпус і кришці котла та окремих фланцевих елементів нами розроблено процес ротаційного відбортування. На рис. 6 показані конструкція і загальний вигляд розкочувальної головки, розробленої у вигляді приставки до лобового токарного верстата ЛТ2 для ротаційного відбортування фланців.

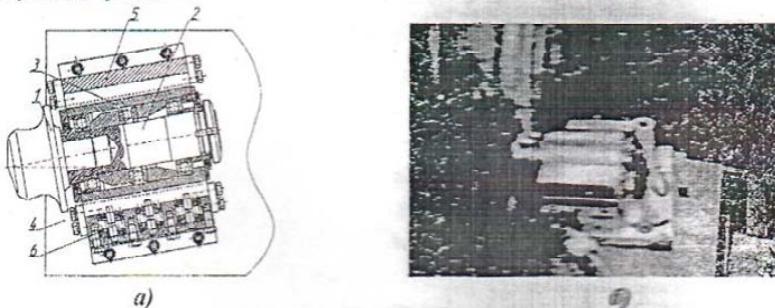

Рис. 6. Конструкція розкочувальної головки (а) і загальний вигляд розкочувальної приставки до лобового токарного верстата (б)

Сприяє ефективному формоутворенню фланців відбитий ефект впливу активних сил тертя на напрям і інтенсивність плину матеріалу заготовки на контакті з валком [6]. Основними параметрами, що впливають на напрям плину матеріалу заготовки при розкочуванні конічним валком, є кут нахилу α осі валка, а також величина і напрям зміщення вершини валка δ по відношенню до осі обертання заготовки.

З використанням апарату аналітичної геометрії отримана залежність кута φ між векторами швидкості точок контактної поверхні заготовки і валка від параметрів процесу розкочування.

Кут φ між векторами швидкостей точок контактної поверхні заготовки і конічного валка від параметрів процесу розкочування визначається залежністю

$$\varphi = \arctg [(k_1 - k_2) / (1 + k_1 k_2)] \quad (1)$$

де $k_1 = -x_0 / y_0$, $k_2 = m / l$ – кутові коефіцієнти проекцій прямих, на яких лежать вектори швидкості точок заготовки і валка, на утворену розкочуванням площину. Залежність (1) кута φ від напряму та величини зміщення валка δ при різних кутах нахилу його осі графічно представлена на рис. 7 а, від радіусу заготовки - на рис. 7 б.

Аналіз отриманих залежностей показує, що при додатковому зміщенні вершини валка (від осі обертання заготовки в напрямку плями контакту) матеріал тече від центру заготовки ($\varphi < 0$), а при від'ємному – до центру ($\varphi > 0$).

Інтенсивність плину не симетрична відносно нульового зміщення, тобто матеріал більш інтенсивно тече у напрямку від центру. При збільшенні кута α інтенсивність відцентрового плину збільшується. Максимальна інтенсивність плину спостерігається на відстані $\sim 0,2R$ від центру заготовки (рис. 7, б).

Передбачене в пристрої підпружинення розкочувального валка пружинами 6 запобігає перевантаженню пристрою у випадку значного радіального биття заготовки, а також сприяє формуванню фланців з від'ємним кутом нахилу бокової поверхні опорки для компенсації пружних деформацій заготовки від залишкових напруженінь. Пристрій є досить простим і зручним для

переналагоджування процесу у випадку формування різних виробів.

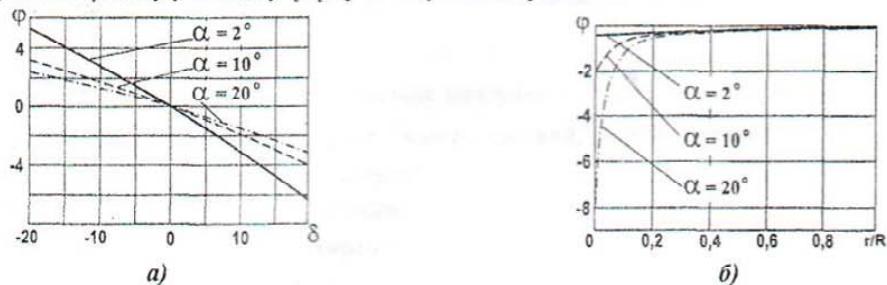

Рис. 7. Залежність кута φ від напряму та величини зміщення валка δ (а) і радіусу заготовки (б) при різних кутах нахилу валка

Загальний вигляд отриманих ротаційним відбортуванням кришок з фланцями показаний на рис. 8.

Рис. 8. Вироби, отримані ротаційним відбортуванням круглих листових заготовок

Час формування фланця становить 30-60 с. Точність розмірів виготовлених деталей залежить, переважно, від точності оправки. Відхилення по товщині стінки заготовки на ділянці пластичного формоутворення не перевищує 0,03 мм, що забезпечується підпружиненням валка. Шорсткість обробленої поверхні заготовки не перевищує значень $R_a = 0,16 \text{ мкм}$. За рештою видів допусків радіального і торцевого биття, циліндричності та ін., отримані вироби цілком задовільняють технічним вимогам.

Важливою операцією виготовлення корпусу газогенератора є також формування на ньому кільцевих канавок. Для цього нами був розроблений процес обтиснення обкочуванням корпусу циліндричними роликами.

Процес обтиснення обкочуванням виявився стабільним і продуктивним, проте супроводжувався значним потоншенням стінки в зоні утворення кільцевої канавки. Тому розробка процесу полягала у визначенні параметрів обкочування, які забезпечують формування максимальної за глибиною канавки при мінімізації локального потоншення стінки і запобігають руйнуванню матеріалу.

Для оцінки граничного стану заготовки при обкочуванні необхідно знати напруженодеформований стан (НДС) матеріалу в пластичній зоні. З цією метою було розглянуто обтиснення тонкостінної труби з товщиною стінки s , радіусом $d/2$ в кільцеву щілину шириною $b=2L$. Матеріал заготовки прийнято жорстко пластичним, анізотропним, ізотропно зміцнювальним, для якого справедливо є умова плинності Мізеса - Хілла. Напруженій стан прийнято плоским, при наявності в стінці меридіонального і колового напружень. При цьому умова плинності і асоційований закон плинності мають вигляд:

$$A\sigma_\varphi^2 + B\sigma_\mu^2 + C(\sigma_\varphi - \sigma_\mu)^2 = 1 \quad (2)$$

$$d\varepsilon_\varphi = d\lambda [A\sigma_\varphi + C(\sigma_\varphi - \sigma_\mu)] \quad (3)$$

$$d\varepsilon_\mu = d\lambda [B\sigma_\mu + C(\sigma_\mu - \sigma_\varphi)] \quad (3)$$

$$d\sigma_r = d\lambda [A\sigma_\varphi + B\sigma_\mu],$$

де σ_φ , σ_μ - колове і меридіональне напруження; A, B, C – параметри, які характеризують поточний стан анізотропії. Оси φ, μ, r мають коловий, меридіональний та радіальний напрям и співпадають з головними осями анізотропії.

Записавши рівняння руху деформованої оболонки з радіусами кривизни в меридіональному і коловому напрямах R_μ , R_φ , що виражені через геометричні параметри заготовки, та використавши рівняння (2) і (3), були отримані формулі для визначення компонент напружень:

$$\begin{aligned} \sigma_\mu &= \pm \sigma_1 \sqrt{(1 + \kappa_\mu) / [1 + \kappa_\mu (H - 1)^2 + (\kappa_\mu / \kappa_\varphi) H^2]}, \\ \sigma_\varphi &= H \sigma_\mu, \\ H &= -[1 - \gamma(1 + 2\kappa_\mu)] / [\kappa_\mu / \kappa_\varphi + \gamma(\kappa_\mu / \kappa_\varphi + 2\kappa_\mu)], \\ \gamma &= \varepsilon_r / \left(\varepsilon_\mu - \varepsilon_\varphi \right). \end{aligned} \quad (4)$$

Тут: σ_1 - границя плинності матеріалу; $\varepsilon_r, \varepsilon_\mu, \varepsilon_\varphi$ - компоненти швидкостей деформацій; $\kappa_\mu = C/B$, $\kappa_\varphi = C/A$ - коефіцієнти анізотропії матеріалу відповідно у меридіональному та коловому напрямах.

Аналіз формул (4) показав, що при обтискуванні характер НДС змінюється вздовж твірної від одно - двохвісного розтягу в центральній частині, до двохвісного стиску на краю канавки.

Для експериментального дослідження НДС нами був використаний метод вимірювання сіток та мікротвердості. На рис. 9 показана схема замірів мікротвердості і товщини стінки корпуса в зоні кільцевої канавки.

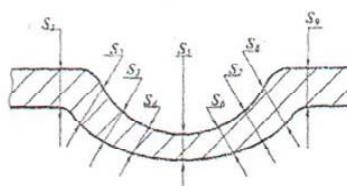

Рис. 9. Схема замірів мікротвердості і товщини стінки корпуса в зоні кільцевої канавки

За результатами вимірювань було установлено, що на початкових стадіях обтискування, на краях канавки (перерізи S1, S9), спостерігається збільшення діаметра корпусу (<1%). Даний ефект викликаний потовщенням стінки внаслідок утворення пластичної хвилі і підтверджує наявність тут напружень стиску. По мірі збільшення ступеня обтискування товщина стінки біля краю канавки не змінюється, а деформування відбувається безпосередньо в зоні канавки.

При формуванні канавки шириною $b=20$ мм максимальне потоншення стінки відбувається на ділянках, обмежених перерізами S4 - S6. При досягненні певного ступеню обтискування на дні канавки відбувається локальне потоншення і виникає кільцева тріщина.

Вимірювання мікротвердості із використанням градуувальних графіків показало, що руйнування відбувається при деформаціях менших, ніж пластичність матеріалу при даному напруженому стані. Таким чином, критичною при обтискуванні стінки корпуса є втрата стійкості деформування у вигляді місцевого потоншення, яка передує вичерпанню ресурсу пластичності матеріалу. А оскільки фактором, який обмежує процес обтискування корпусу, є втрата стійкості деформування, то розширення технологічних можливостей процесу обтискування можливо шляхом уповільнення локалізації деформування.

Для запобігання утворенню полоси зосередженого потоншення в технологічних умовах бхідно створити певну ступінь двохвісного розтягу. В цьому випадку полоса зосередженого оншання може бути настільки розмитаю, що локалізація деформації не призведе до негайног ерпання здатності листового матеріалу до деформування.

Дослідження НДС формованої кільцевої канавки показало, що воно залежить від відносних мірів та форми інструмента і заготовки. Тому зміною таких основних параметрів, як юндіональний радіус робочої поверхні ролика R_u і ширини ролика b , можна впливати на характер С деформованої ділянки. Зокрема, застосування ролика з $b=10$ мм призвело до того, що в процесі очування, в зоні перерізів S4 - S6, став переважати двохвісний розтяг, а одновісний розтяг юстерігався вже в зоні перерізів S3 і S7. Тут же мало місце і максимальне потоншення стінки корпуса. Таким чином, комбінуючи геометричні параметри обкочувальних роликів, можна змінити це знаходження зон максимального потоншення стінки. Обтискування заготовки на початкових діях роликом з відносно більшою шириною, а на заключних етапах роликом з меншою шириною і юсом робочої поверхні дозволяють збільшувати ступінь обтискування корпусу, а отже і глибину кільцевої канавки.

В цілому, застосування процесів ротаційного відбортування фланців і формування юзайним обтискуванням кільцевих канавок дозволяють суттєво мінімізувати собівартість ютовлення основних елементів газогенераторного котла.

Ефективність та економічність роботи газогенераторного котла

Шляхом експериментальних досліджень було встановлено, що спалювання 3-5 кг твердої юди деревини дозволяє нагріти та довести до кипіння 180 л води протягом 2 годин, з яких 30 хвилин котел виходить на режим піролізу.

В режимі опалювання даний котел спалює від 40 кг до 60 кг твердої породи деревини за добу ю опалювання приміщення площею 200 м². Витрата палива залежить від температури юколишнього середовища.

В запропонованому котлі можна спалювати побутові відходи: полімери, пластмаси, гуму та з мінімальним забрудненням навколишнього середовища.

В перспективі на основі газогенераторного котла планується реалізувати міні ТЕЦ, блок-ма якої представлена на рис. 10.

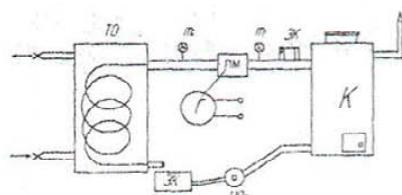

Рис. 10. Схема міні-ТЕЦ: К – котел; ЗК – зливний клапан; М – манометр; ПМ – парова машина; Г – генератор; ТО – теплообмінник; ЗБ – збірник конденсату; НВт – насос високого тиску

Перспективи розвитку

На даний час проводяться експерименти з газогенераторним котлом для переведення його на юсим пароутворення з метою генерування електроенергії за допомогою парової турбіни та парової юшини.

В зв'язку з тим що парова турбіна створює багато шуму і викликає дискомфорт в підсобному подарстві планується використовувати парові машини на основі промислового двигуна трішнього згорання шляхом заміни в ньому газорозподільчого механізму та модернізації

системи змашування.

Список літератури

1. Степанов Д.В. Енергетична та екологічна ефективність водогрійних котлів малої потужності / Д.В. Степанов, Л.А. Боднар. – ВНТУ. – Вінниця. – 2011. – 148 с.
2. Гринюк І. Від природного газу до біомаси / І. Гринюк // Журнал сучасного сільського господарства. – 2009. – № 4 (35). – С. 10-14.
3. Гелетуха Г. Г. Україна може сэкономити 3,5 млрд кубометров газа, используя биомассу [Електрон. ресурс] / Г. Г. Гелетуха. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ru/news/~322888>. – Назва з екрану.
4. Токарев Г.Г. Газогенераторные автомобили: науч. посібник / Г. Г. Токарев. – Москва: 1955. – 204 с.
5. Пат. 85070 Україна, МПК8 F24D/08. Газогенераторний твердопаливний котел / Бассараба С. В.; заявник і патентоутримувач Бассараба Сергій Володимирович – заявл. 10.04.2013; опубл. 11.11.13. Бюл. №21, 2013 р.
6. Матвійчук В. А. Совершенствование процессов локальной ротационной обработки давлением на основе анализа деформируемости металлов: Монография / В. А. Матвійчук, І. С. Алиев. – Краматорск: ДГМА, 2009. – 268 с.

References

1. Stepanov D.V. Enerhetychna ta ekoloohichna efektyvnist' vodohriynykh kotliv maloyi potuzhnosti / D.V. Stepanov, L.A. Bodnar. – VNTU. – Vinnytsya. – 2011. – 148 s.
2. Hrynyuk I. Vid pryyrodnoho hazu do biomasy / I. Hrynyuk // Zhurnal suchasnoho sil's'koho hospodarstva. – 2009. – № 4 (35). – S. 10-14.
3. Heletukha H. H. Ukrayna mozhet sekonomityt' 3,5 mlrd kubometrov haza, yspol'zuya byomassu [Elektron. resurs] / H. H. Heletukha. – Rezhym dostupu: <http://news.finance.ua/ru/news/~322888>. – Nazva z ekranu.
4. Tokarev H.H. Hazoheneratornye avtomobily: navch. posibnyk / H. H. Tokarev. – Moskva: 1955. – 204 s.
5. Pat. 85070 Ukrayina, MPK8 F24D/08. Hazoheneratornyy tverdopalyvnyy kotel / Bassaraba S. V.; zayavnyk i patentoutrymuvach Bassaraba Serhiy Volodymyrovych – zayavl. 10.04.2013; opubl. 11.11.13. Byul. №21, 2013 r.
6. Matvyychuk V. A. Sovershenstvovaniye protsessov lokal'noy rotatsyonnoy obrabotki davleniem na osnove analiza deformiruemosty metallov: Monohraffya / V. A. Matvyychuk, Y. S. Alyev. – Kramatorsk: DHMA, 2009. – 268 s.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ БИООТХОДОВ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ТЕПЛОВОЙ ЭНЕРГИИ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ

Аннотация: в статье исследовано строение газогенераторных котлов. Учен опыт других стран в их использовании. Усовершенствовано схему строения газогенераторного котла. За предложенной схемой изготовлен газогенераторный котел и опытным путем установлены его характеристики. Проанализирована возможность использования газогенераторного котла в качестве МИНИ-ТЭЦ.

Путем экспериментальных исследований проанализирована эффективность и экономичность его работы и установлено, что из 3-5 кг твердой породы древесины, можно нагреть и довести до кипения 180 л воды в течение 2 часов, из которых 30 минут котел выходит на номинальный режим. В режиме отопления данный котел сжигает от 40 кг до 60 кг твердой породы древесины за сутки для отопления 200 м². Затраты топлива зависят от температуры окружающей среды.

Ключевые слова: газогенераторный котел, твердые виды топлива, мини-ТЭЦ.

BIOWASTE USE FOR THERMAL ENERGY IN AGRICULTURE

Summary: the article studied the structure of gas-boilers. Into account the experience of other countries in their use. Improved circuit structure gasification boiler. For the proposed scheme is made gasification boiler and empirically established its characteristics. The possibility of using gasification boiler as a mini-CHP.

By experimental studies analyzed the effectiveness and efficiency of its work and found that 3-5 kg of solid wood, it is possible to heat and bring to a boil 180 liters of water for 2 hours, with 30 minutes left on the boiler nominaliy mode. In heating mode, this boiler burns from 40 kg to 60 kg of solid wood per day for heating 200 m². Cost of fuel depends on the ambient temperature.

Keywords: Gas-generating boiler, solid fuel, CHP.

Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: Технічні науки / Редколегія: Калетнік Г. М. (головний редактор) та інші. – Вінниця, 2015. – Випуск 1 (89) Том 1. – 170 с.

У збірнику висвітлено стан і перспективи розвитку технологій і обладнання переробних і харчових виробництв, особливості технологічного та конструктивного оснащення процесів переробки продукції рослинництва та тваринництва; представлена нові технологічні процеси з використанням прогресивних методів пластичного деформування та вібраційної обробки, реалізація яких дозволяє отримання якісних виробів складного профілю з високими фізико-механічними характеристиками.

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного аграрного університету (протокол №4 від 26.03.2015р.)

Згідно до Постанови президії ВАК України від 11 вересня 1997 року дане наукове видання є таким, у якому дозволено публікувати основні результати дисертаційних робіт.

Національна редакційна колегія:

Головний редактор

Калетнік Г.М. - д.е.н., к.с.-г.н., ректор ВНАУ
(м. Вінниця)

Заступник головного редактора

Паламарчук І.П. - д.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Члени редакційної колегії

Друкованій М.Ф. - д.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Анісімов В.Ф. - д.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Ісковіч – Лотоцький Р.Д. - д.т.н., проф., ВНТУ

(м. Вінниця)

Сивак І.О. - д.т.н., проф., ВНТУ (м. Вінниця)

Огородніков В.А. - д.т.н., проф., ВНТУ (м. Вінниця)

Булгаков В.М. - д.т.н., проф., академік НАН, НУБіПУ (м. Київ)

Бурдо О.Г. - д.т.н., проф., ОНАХТ (м. Одеса)

Лисогор В.М. - д.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Матвійчук В.А. - д.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Середа Л.П. - к.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Веселовська Н.Р. - д.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Гевко Р.Б. - д.т.н., проф., ТНЕУ (м. Тернопіль)

Нахайчук О.В. - д.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Бандура В.М. - к.т.н., доц., ВНАУ (м. Вінниця)

Технічний редактор – Зозуляк О.В.

Цуркан О.В. - к.т.н., доц., ВНАУ (м. Вінниця)

Гунько І.В. - к.т.н., проф., проректор ВНАУ (м. Вінниця)

Салона О.В. - к.т.н., доц., ВНАУ (м. Вінниця)

Іванов М.І. - к.т.н., проф., ВНАУ (м. Вінниця)

Кондратюк Д.Г. - к.т.н., доц., ВНАУ (м. Вінниця)

Любін М.В. - к.т.н., доц., ВНАУ (м. Вінниця)

Зарубіжні члени редакційної колегії

Людвікас Шпокас – д.т.н., проф., Університет Олександра Стулгінського (Литва)

Марош Коренко – д.т.н., проф., Словашський аграрний університет (м. Нітра, Словакія)

Ян Франчак – д.т.н., проф., Словашський аграрний університет (м. Нітра, Словакія)

Володимир Крочко – д.т.н., проф., Словашський аграрний університет (м. Нітра, Словакія)

Зденко Ткач – д.т.н., проф., Словашський аграрний університет (м. Нітра, Словакія)

Володимир Юрча – д.т.н., проф., Чеський університет сільського господарства (м. Прага, Чехія)

Януш Новак – д.т.н., проф., Люблянський аграрний університет (м. Любляна, Польща)

Маріан Веселовська – д.т.н., проф., Люблянський природничий університет (м. Любляна, Польща)

Гражина Елевська-Вітковська – д.т.н., проф., Люблянський аграрний університет (м. Любляна, Польща)

Семенс Івановс – д.т.н., проф., Латвійський аграрний університет (м. Улброка, Латвія)

Адреса редакції: 21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, тел. 57-41-79
e-mail: tehnovnau@mail.ru <http://www.techjournal.vsu.edu>

Свідоцтво про державну реєстрацію засобів масової інформації

КВ 4571 від 19.09.2001

© Вінницький національний аграрний університет, 2005

